

DATUM	13-2-2024
AAN	Commissie Milieu en Mobiliteit
VAN	Gedeputeerde Huib van Essen
ONDERWERP	Evaluatie participatieproces meest kansrijke gebieden windenergie

Inleiding

In het najaar van 2023 heeft een participatieproces voor inwoners plaatsgevonden in de provincie Utrecht in aanloop naar het [besluit](#) over de meest kansrijke gebieden windenergie. Hiervoor heeft in de maand oktober een raadpleging plaatsgevonden en in de maand november is er een burgerforum georganiseerd. In de PS-vergadering van 8 november 2023 is toegezegd dat dit participatieproces geëvalueerd zou worden. Dit is in de maand januari gebeurd en heeft geleid tot een evaluatierapport dat als bijlage bij deze memo wordt meegestuurd. Conclusies en aanbevelingen zal de provincie toepassen voor volgende casussen van burgerfora of online raadplegingen.

Raadpleging

In oktober 2023 heeft onderzoeksbureau Populytics in opdracht van de provincie Utrecht een online raadpleging voor inwoners uitgevoerd. Populytics is een ervaren bureau gespecialiseerd in Participatieve Evaluatie Waarde (PWE) raadplegingen.

Het doel van de PWE raadpleging was het ophalen van voorkeuren van inwoners bij de keuzes die gemaakt moesten worden om gebieden voor windenergie tegen elkaar af te wegen. Het was positief dat er een groot aantal deelnemers was (bijna 7.000) en dat er een representatieve groep op leeftijd, geslacht en opleiding was. 6,3% van de mensen die een brief hadden ontvangen, hebben met de raadpleging meegedaan (meestal is dit bij dit soort raadplegingen tussen 2% en 5%).

Doordat de vraagstelling was gericht op het onderwerp waar de provincie een besluit over ging nemen konden de resultaten door het burgerforum en de provincie goed gebruikt worden. De vraagstelling is daardoor wel door een aantal deelnemers als sturend ervaren, wat ook heeft geleid tot kritiek door een aantal actiegroepen in de media. Vanuit een aantal fracties in Provinciale Staten is deze kritiek ook gekomen en ook op het feit dat de raadpleging pas laat met hen gedeeld is. De raadpleging was door het onderzoeksbureau opgesteld en er was geen politieke/bestuurlijke sturing op de vraagstelling. In hoofdstuk 3 van de evaluatie zijn een aantal opties beschreven wat mogelijke verbeterpunten zouden kunnen zijn om bij een volgende keer onder andere te leren van de kritiepunten.

Burgerforum

In november 2023 heeft Moventem in opdracht van de provincie Utrecht een burgerforum georganiseerd. Moventem heeft als bureau ervaring met de organisatie van verschillende burgerfora, waaronder het burgerforum in de provincie Gelderland over klimaat.

Vraag die centraal stond bij het burgerforum over windenergie in de provincie Utrecht was: *Geef advies wat voor inwoners belangrijk is als de provincie gaat bepalen welke van de geschikte gebieden voor windenergie het meest kansrijk zijn.* In 4 sessies van een dagdeel (4 uur) hebben de deelnemers informatie opgehaald, gesprekken met elkaar gevoerd en adviezen opgesteld. Er was een goede sfeer tijdens het burgerforum en de opzet van de bijeenkomsten is door de deelnemers heel positief ontvangen. Het advies waarmee het burgerforum is gekomen was met een duidelijke prioritering opgesteld waardoor de provincie dit kon benutten voor de onderbouwing van het besluit over de meest kansrijke locaties voor windenergie. Er was bij de deelnemers ook waardering voor hoe hun adviezen zijn verwerkt en teruggekoppeld. Tijdsdruk is een aandachtspunt voor een volgende keer, zowel in de periode vooraf toen de werving heeft plaatsgevonden als gedurende de uitvoering van het burgerforum. Meer hierover is te lezen in hoofdstuk 4 van de evaluatie.

RES partners

Naast de raadpleging en het burgerforum heeft de provincie ook nog partners en stakeholders betrokken. Zo is een intensief traject met de RES partners / gemeenten doorlopen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Gemeenten

hebben hun waardering uitgesproken voor hoe zij betrokken zijn bij het planMER onderzoek en de stappen om te komen tot de meest kansrijke gebieden. Dit proces met stakeholders en partners wordt niet in het evaluatierapport geëvalueerd aangezien de focus ligt op het participatieproces richting inwoners (raadpleging en burgerforum).

Vervolgproces

De komende maanden ligt het initiatief over de windenergie gebieden bij gemeenten en zullen zij in sommige gevallen aanvullende lokale participatieprocessen opzetten. De provincie Utrecht zal gemeenten die hierom vragen ondersteunen bij de uitvoering van deze participatieprocessen.

In juni 2024 zal een Beleidskader Lokaal Eigendom en Participatie aan PS voorgelegd worden ter besluitvorming. Op 3 april is hiervoor een werksessie met PS zodat er inbreng gegeven kan worden over de opzet en inhoud van het Beleidskader.

In het geval uit de Tussenbalans 2 blijkt dat de RES doelen in 2030 niet gehaald worden zal de provincie in het proces om te komen tot (een) projectbesluit(en), een vervolg participatieproces doorlopen vanaf het najaar van 2024. De evaluatiepunten uit het rapport zullen meegenomen worden bij de mogelijke voorbereiding hiervan. Meer informatie over het vervolgproces is te vinden in de [statenbrief meest kansrijke gebieden windenergie](#).